

Министерство образования и науки Республики Бурятия
Муниципальное образование «Окинский район»
Муниципальное автономное общеобразовательное учреждение
«Саянская средняя общеобразовательная школа»

РАССМОТРЕНО
на заседании МС
Протокол № 29
« 01 » 09 2023 г.

СОГЛАСОВАНО
Заместитель директора по УВР
[подпись] / Жунусова Э.К./
« 01 » 09 2023 г.

УТВЕРЖДЕНО
Приказом по МАОУ
«Саянская СОШ» От
от « 01 » 09 2023 г. № 134/Б
Директор МАОУ
«Саянская СОШ»
[подпись] / Галсанова А.Д./

Рабочая программа
по бурятской литературе
для 6 класса
2023-2024 учебный год

Составитель: учитель бурятского языка и литературы

Галсанова Баярма Даниловна

Тайлбари бэшэг (пояснительная записка)

Рабочая программа разработана на основе: Федерального закона «Об образовании в Российской Федерации» от 29.12.2012 г, Федерального государственного образовательного стандарта основного общего образования, утверждённого приказом Министерства образования и науки Российской Федерации от 17.12.2010 № 1897, Концепции духовно-нравственного развития и воспитания личности и гражданина России, Фундаментального ядра содержания общего образования, Примерная рабочая программа учебного предмета «Родная (бурятская) литература» для общеобразовательных организаций с обучением на родном (бурятском) языке 5-9 классы (от 04.02.2020г № 1/20), авторы-составители: О. Б. Бадмаева, Л.С. Ширапова. Основной образовательной программы основного общего образования МАОУ «Саянская СОШ», Календарно - тематический план ориентирован на использование учебника: Х.Г.Цыденова, Ц.Б.Цыренова, Ж.Ц.Жамбуева «Буряад литература» книга-хрестоматия 6 класса, в двух частях, Улан-Удэ, «Бэлиг» 2018г.

Арадай аман зохеол аман үгын, уран найханай литература бэшэмэл үгын искусство, тиимэһээ уран зохеол зохоходоо уран хурса, шэмэг удхатай үгэ гол түлэб аргануудай нэгэн болоно.

Уран зохеол хүн тухай, тэрэнэй доторой байдал, хүниие тойрон байһан оршон байдал, байгаали, хүнэй ажабайдал, арад зоной ажамидарал г.м. тухай зохогдоһон байдаг. Бодото юумэнүүд, үнэн болоһон үйлэ хэрэгүүд, бодото байдал уран зохолой, уран найханай литературы үндэһэн боложо хэрэглэгдэдэг. Уран зохеолшо бодото байдал дээрэ үндэһэлжэ, тэрэниие нажаажа, ухаан бодолойноо хүсөөр, ханаагаараа тэрэниие уран гое болгожо, ном соогоо уран найханаар, гоеор зохогдоһон байдал бии болгодог, энэ байдалын үнэн бодото байдалда адлирхуу байдаг гэжэ нурагшадта ойлгуулха шухала.

Уран найханай литература гү, али уран зохеол шудалан үзэлгын **гол зорилгонууд** гэбэл:

- найханай литература хүнэй, хүн түрэлтэнэй ажамидаралда тусхай нуури эзэлдэг, тэдэнэй хүгжэлтэдэ айхабтар ехэ удха шанартай гэжэ ойлгуулха;
- уран найханай литература шудалан үзэлгэ хадаа түрэл арадынгаа ба бэшэшье арадуудай соел болбосорол, ёһо заншал ойлгожо абалгынтусгаар арга гэжэ ойлгуулха;
- искусствын этико-эстетическэ компонент байгуулха гуманитарна ойлгосонуудые тайлбарилжа үгэхэ;
- уран зохеол уншаха дуратай болгохо, гое найханиие наринаар ойлгодог мэдэрэл хүмүүжүүлхэ;
- бодото байдал, ажабайдал ба искусство, оршон тойрониие зүбөөр сэгнэжэ, тэдэндэ үнэтэй сэнтэйгээр хандахые хургаха;
- аман ба бэшэмэл хэлэлгэдэ хургаха, тэрэниие хүгжөөхэ;
- нурагшад уран найханай зохеол зүбөөр, хүсэд дүүрэнээр хадужа абаха, шэнжэлжэ, сэгнэжэ нураха гол түлэб теоретико-литературна, эстетическэ оуранйлгосонуудтай болохо ёһотой.

Уран найханай литература зүбөөр, хүсэд дүүрэнээр, гүнзэгыгөөр ба өөрынгөө ажамидаралда туһатайгаар ойлгожо абахын тула литературы теоридо онсо анхаралаа хандуулан, нурагшадые ойлгомжын аппараттай болгохо.

Энэ программа баазова теоретико-литературна ойлгосонууд дээрэ үндэһэлжэ, тэдэниие **гол принцип** болгон байгуулагдаа. 6-дахи класста уран зохеол ба ёһо заншал гэжэ теоретико-литературна ойлгосо онсолгодоо. Энэ ойлгосо үгэлгэ хадаа тематическа, хронологическа болон историко-литературна принципүүдтэ нэмэринь болоно.

6-дахи класста литература үзэлгын гол шэглэл иимэ: уран найханай литературы үгын искусство гэжэ шэнжэлэн үзэлгэ.

Һурагшадые литература үзэлгын талаар хургахын тула иимэ зорилго табигдана: эстетическэ анализ хэжэ һуралга.

Программа дотор буддын шажанай хургаал, тэрээнтэй нягта холбоотой бурхан багшын хургаалнууд дээрэ үндэһэлжэ зохоёгдоһон зохоёлнууд оруулагдаа.

Арадай аман зохоёлнуудгүйгөөр литературы асуудалнууд, илангаяа уран найханай ёһо заншал, литературна хүгжэлтын, ментальна ёһо заншалнууд г.м. хүсэд найнаар ойлгогдохогүй. Гэхэтэй хамта уран найханай литература хадаа арадай аман зохоолой үргэлжэлэл гэжэ хэлэхэдэ болоно.

Туд программа бээлүүлхэдээ, ойлгожо абаһан **мэдэсыень шалгахадаа** коммуникативно-творческо ажалнуудые үнгэргэхэ: творческо (зохеон байгуулгын) мастерской, практикум, даабари, шэлэжэ абаһан зохоолоо бээ даагаад анализ хэлгэ, дүн гаргалгын уншагшадай конференци г.м.

Һуралсалай түсэблэһэн дүнгүүд

Үхибүүнэй өөрын хүгжэлтын дүнгүүд (личностные результаты)

- буряад хэлээ буряад арадай үндэһэн-болбосоролой нангин баялиг гэжэ ойлгохо;
- турэл хэлэндээ дуратайгаар, хундэтэйгөөр хумуужэхэ;
- хэлэнэй баялигы өөрынгөө хэлэлгэдэ хэрэглэжэ, бодож байһан бодолоо тэрэнэй хусөөр хэлэжэ шадаха.

Оршон тойрониё шудалха шадабари (познавательные УУД):

- шухала хэрэгтэй мэдээсэлнуудые бэдэржэ, компьютер болон интернетэй хусөөр мэдээнүүдые оложо, хэрэглэжэ шадаха;
- шуумжэлэл, шэнжэлэл хэжэ, дутаг дундануудые элируулжэ;
- хэһэн ажалдаа арга боломжонуудые тааруулжа, шалгалта, сэгнэлтэ угэжэ шадаха;
- юумые сасуулжа, тааруулжа, шалтаг хойшолоной холбоо байгуулжа, бодолоо удаа дараалуулан һубарюулжа шадаха;
- монологическа хэлэлгэ найнаар хэрэглэжэ, өөрынгөө һанамжа ойлгосотойгоор хэлэжэ, тэрэнээ ойлгуулжа, баримталжа, хамгаалжа шадаха.

Харилсаха шадабари (коммуникативные УУД):

- бэе бэе шагнажа, дуулажа шадаха; хэлэнэй аргануудые хэлэлгэдээ хэрэглэжэ, өөрынгөө хараа бодол хэлэжэ шадаха;
- бэшэг дээрэ, аман хэлэлгээрээ хэрэгтэй мэдээсэл дамжуулжа шадаха;
- асуулта хэжэ, хунэй канал бодол ба өөрынгөө һанамжа хэлэжэ шадаха;
- хэжэ байһан юумэнэйнгээ зорилгонуудые, хамта дуургэхэ ажалайнгаа түсэбуудые, яаж тэрэнээ дуургэхые элирхэйлжэ шадаха;
- олоһон мэдэсээрээ нүгөөдэтэе хубаалдажа, урэ дунтэй бодол абаха;
- бэе бэе хундэлжэ, нүгөөдэдөө анхаралтайгаар хандаха.

Бээ гуришуулаад ябаха шадабари (регулятивные УУД):

- олокон мэдэсэһэн уламжалан, ушөө мэдэхэгүй юумэн тушаагаа зорилго табиха;
- түсэблэлгэ, удаа дараалуулан хоорондын зорилгонуудые табижа, ямар дундэ ерэхээ уридшалан мэдэхэ;
- сэгнэлтэ хэхэдээ, юу ойлгоконоо, ушөө юу ойлгожо абахабиб, хэр зэргэ шанартайгаар ойлгообиб гэжэ, хэһэн ажалаа сэгнэжэ шадаха;

Литературна уншалгаар шадабари (предметные результаты):

- уран зохоолшын зохоол соогоо бэшэһэн уран зураглалые хөөрөжэ;
- уран зохоолшын зураглаһан зурагыг ухаан бодолдоо, сэдхэлдээ бии болгожо;

- үзэжэ байһан зохеолой гол шухала уйлэнуудые (эпизодуудые), уйлэдэгшэ нюурай хэлэбэн угэ, хэрэг г.м. бусад олон юрын уйлэнуудһээ илгажа;
- зохеол соохи уйлэнуудэй болоһон шалтагааниие, сагые, тэрэнэй хойшолонгые элируулжэ;
- үзэжэ байһан зохеолой геройнууд тухай, тэдэндэ автарай ямараар хандажа байһые хараадаа абан, һурагша бэшэмэл өөрын бодомжолго зохеожо;
- Уран зохеолой сэдэб ойлгожо, уншаһан текстынгээ гол удха хөөрөжэ;
- Текст соохи уран аргуудые оложо;
- Уншаһан зохеолойноо жанр элируулжэ шадаха.

Һурагшадай мэдэсэ, шадабариды табигдаха гол эрилтэнууд

Һурагшад гол түлэб иимэ юмэнуудые мэдэхэ ёһотой:

- уншажа байһан зохеолойноо автор тухай, номой нэрэй удха тайлбарилга;
- уран зохеолшоной намтарһаа тон шухала мэдээнүүдые;
- уран зохеолнуудай текстүүдые;
- шудалан үзэжэ байһан зохеолой герой болоод гол уйлэдэгшэ нюурнууд тухай, зохеол соохи шухала уйлэнуудые мэдэхэһээ гадна, тэдэнэй хоорондохы харилсаа холбоонуудые, типическэ удха шанар;
- уран зохеол бэшэхэ гол шухала аргууд, зураглалай янзунууд, зохеолой темэ, идея, гол удха, уран зохеолой геройнууд, сюжет г.м. литературна теориһоо ойлгосонуудые;
- байгуулгын (композициин) шухала онсо янзунуудые, хэлэнэй зураглан тодорхойлохо арга хэрэгсэлнүүдые;
- программын эрилтын ёһоор сээжэлдэһэн шулэгүүдые, эпическэ зохеолой хэһэгүүдые;
- литературна зан абари (характер), литературна тип, романтизм, реализм гээһэн ойлгосонуудай шухала шэнжэнуудые г.м.

Һурагшад гол түлэб иимэ юмэнуудые хэжэ **шадаха ёһотой:**

- уран зохеолшың зохеол соогоо бэшэхэн уран зураглалые хөөрөжэ;
- уран зохеолшың зураглайан зурагые ухаан бодолдоо, сэдхэлдээ бии болгожо;
- үзэжэ байһан зохеолой гол шухала уйлэнуудые (эпизодуудые), уйлэдэгшэ нюурай хэлэһэн угэ, хэрэг г.м. бусад олон юмэнуудһээ илгажа;
- зохеол соохи уйлэнуудэй болоһон шалтагааниие, сагые, тэрэнэй хойшолонгые элируулжэ;
- үзэжэ байһан зохеолой хэлэнэй уран аргуудые, байгаалиин зураглалнуудые текст сооһоо илгажа;
- зохеолой идеяны болоод уран һайханай талые харуулалгада сюжетэй зүйлнүүдэй (уйлын хугжэлтын эхин, уйлын уялдалга, уйлын хугжэлтын эгээл дээдэ шата) уургэ болон гол проблематика элируулжэ;
- үзэгдэжэ байһан зохеолнуудай байгуулгын (композициин) зүйлнүүдые илгажа;
- зохеолой удха задалан харуулхадаа, геройн уургэ ба геройдо угэһэн автарай сэгнэлтэ эли тодо болгожо;
- зохеолой геройнуудай еер еерың ба бултандань хабаатай шэнжэнуудые тодорхойлон, характеристикэ угэжэ, тэдэндэ автарай ямараар хандажа байһые элируулхэ зорилготойгоор геройнуудые зэргэсуулжэ;
- монологическа хэлэлгэ һайнаар хэрэглэжэ, өөрыңгөө һанамжа ойлгосотойгоор хэлэжэ, тэрэнэй ойлгуулжа, баримталжа, хамгаалжа;
- тусэб табижа, тэрэ тоодо тезиснэ тусэб, литературна-критическэ статьянуудаар конспект бэшэжэ;

- нэгэ гу, али хэдэн материалнууд дээрэ ундэйэлэн, литературна темээр элидхэл, соноскол (сообщени) гу, али реферат бэлдэжэ;
- узэһэн зэхеолоор гу, али хэдэн зохеолнуудаар проблемнэ шэнжэтэй аман ба бэшэмэл бодомжолготой зохеолго, тэрэ тоодо зэргэсуулһэн характеристикэ зохеожо, мун литературна ба публицистическэ темэнуудээр бодомжолготой зохеолго бэшэжэ;
- литературы асуудалнуудаар бэшэһэн худэлмэринүүдээр тезисууды ба конспектнууды табижа;
- бээ даагаад уншаһан номоор, хараһан кинофильмуудээр, теледамжуулгануудаар, зужэгуудээр, уран зурагуудаар, шагнаһан хугжэмөөр рецензи гу, али һанамжа бэшэжэ;
- уншаһан номой справочна аппарат, мун литературна терминуудтэй словарь, шэнэ толинууды хэрэглэжэ г.м.

Формы организации деятельности обучающихся:

Фронтальная, групповой (хоёр-хоёроороо), индивидуальная, коллективная (хамтын)

Формы контроля освоения обучающимися содержания курса:

1. Текущий контроль: сээжээр асуулга, бээ даагаад худэлмэри, тестүүд
2. Промежуточный контроль: шалгалтын худэлмэри, тест

Описание места учебного предмета в учебном плане:

Базисна учебно планай түсэбөөр неделя соо 2 саг үгтэнэ, 34 неделя, жэл соо хамтадаа 68 саг.

Бэлүүлхэ болзор ба шата – 202 - 202 хуралсалай он, 6 класс

ПРОГРАММЫН БҮРИДЭЛ БА УДХА:

Миф – фольклор – литература

Оршол (1 саг)

Уран найханай литературы уг гарбал, бии бололго, гаралга. Литература тухай эрдэм мэдэсэ, эрдэм ухаан, эрдэм мэдэрэл гэхэ мэтые уран наринаар, абьяастайгаар, илангаяа ойлгосо найтагаар уншалгын үндэһэ һуури.

Мифүүд (2 саг)

Миф тухай ойлгосо. Мифологи үнэн бодото байдал ойлгожо абаха аргуудай нэгэниинь. Мифүү ба онтохонууд, домогууд, урданай түүхэнүүд, аман хөөрөөнүүд. Буряад арадай мифүүд, тэдэнэй янзанууд, геройнуудынь, зохеон байгуулгынь онсо шэнжэ. Буряад арадай мифүүдэй грегүүдэй мифүүдһээ илгаа.

Класһаа гадуур уншалга (1 саг)

Виктор Шагдарович Гунгаровай “Мифүүд ба домогууд. Класһаа гадуур уншаха ном. (Гунгаров В. Мифүүд ба домогууд.-Улаан-Үдэ: Бэлиг, 2001)

Эпос (6 саг)

Эпос тухай ойлгосо. Аман үгын ба бэшэмэл үгын эпическэ зохеолнууд. Эпос литературы родуудай нэгэн. Гол эпическэ жанрууд. Эпическэ зохеолой герой тухай ойлгосо. Эпическэ зохеол соохи үгын үүргэ.

Аламжа Мэргэн (6 час). Нэгэдэхи бүлэг. Аламжа Мэргэн хүбүүн Агуу Гоохон дүүхэй хоёрой түрэнһэн гараһан тухай. Тэдэнэй бага наһандаа үншэрэлгэ. Хоёрдохи бүлэг. Хоёр Зутан абганар тухай. Тэдэниие Аламжа Мэргэн Агуу Гоохон хоёрой угталга. Дүрбэдэхи бүлэг. Аламжа Мэргэнэй Ягша Хара абгайтай тулалдажа, илалта туйлаад, зобоһон, тулиһан хүнүүды сүлөөлһэниинь. Аламжа Мэргэнэй арюун найхан сэдхэл, шэн зориг, хүсэ шадал. Тэрэнэй нарихан шарга мориной дүүргэһэн үүргэнүүд. Үльгэр соохи фантастическа найруулгануудай удха шанар.

Бөө мургэлэй зохеолнууд. (1 саг)

Бөө мургэлэй зохеолнууд тухай ойлгосо. “Хаан Шаргай хадын бии болоһон тухай”

Бэшэмэл зохеол (2 саг)

Буряад литература тухай. Литературын түлэбүүд. Ниитэ монгол зохеол. “Шэдитэ хүүр”. С.Гунгаажалцан. “Сайн үгэтэ эрдэнийн сан субашид”. Э-Х.Галшиев. “Бэлиг-үүн толи”.

Роман – бэшэмэл эпическэ зохеол. Роман тухай ойлгосо. (1 саг)

Чимит Цыдендамбаевич Цыдендамбаев. “Банзарай хүбүүн Доржо” (3 саг).

Ч. Цыдендамбаев. Банзарай хүбүүн Доржо. Туд роман дотор зураглагдаһан Буряадай түрүүшын эрдэмтэ Доржо Банзаровай бага наһан. Доржын түрэнэн нютагай онсо шэнжэ, түрэлхид, хүршэнэр, нүхэд. Үгытэй Тобшой хүгшэн, Арюухан, Затагархан гурбанай ажабайдал. Баян Мархансайтанай хомхой ханаан. Бүдүүлиг ааша һонор ухаатай Доржын һайхан сэдхэл, Ворхоног Үльгэршын хэлэһэн үгэнүүдээр Доржын һонирхолго, монгол бэшэгтэ һураһаниинь Хяагта ошожо, һуралсалаа үргэлжэлүүлһениинь. Шэнэ нүхэдтэй болоһониинь. Доржын эрдэм шудалалгада ашатайгаар нүлөөлһэн ород багшанар, номууд, нүхэд. Романай тодо хэлэн, уран аргууд. Романай сюжет, зүрилдөөн (конфликт), байгуулга, геройнуудын. Үнэн сэхээр, нэрэ түрээ хухурангүй ба үнэн сэхэ бэшээр ябалга – романай нравственна зүрисэлдөөн (коллизи). (Булагай эхин: үхибүүдэй хрестомати. - Улаан-Үдэ: Бэлиг, 2008.)

Туужа тухай ойлгосо (6 саг)

Туужа тухай. Барадий Мункуевич Мунгонов. “Хара һалхин”. Туд повесть соо Г. Н. Левскийн ударидалга доро һурагшадай нютаг ороноо шэнжэлхээ Баргажанай аймагаар аяншалһан тухай бэшэгдэһениинь.

Энэ зохёолой гол геройнуудай дүрэнүүд, тэрэнэй ушаралта ябадалнууд. Литературна теори: лирическэ отступлени (сухарилта) тухай ойлгосо. Дурдагдаһан повестьдо автарай лирическэ сухарилта оруулһанайнь удха шанар. Хөөрөөн тухай ойлгосо (1 саг) Цырен-Доржо Дамдинжапов «Юрын буряад эхэ» (3 саг)

Энэ рассказ соо Цыренова Бүмбүү Базаровнагай намтарай зураглагдаһаниинь. Бүмбүү Базаровнагай хөөрөөн соо буряад арадай урданай ба мүнөөнэй байдалай харуулагдаһаниинь.

Басни – эпическэ жанр (1 саг)

Басни тухай ойлгосо. Басни-шүлэглэмэл зохеол аад, эпическэ жанрта ородог юм.

Бато Базарович Базарон. “Эрдэмтэй эрбээхэй”. Басни соо үгтэһэн аллегоори, геройнуудын, һургаал заабаринь. (Базарон Б. Алтан гадаһан. – Улаан-Үдэ: Буряадай номой хэблэл, 1967).

Гунга Гомбоевич Чимитов. “Шарга тэргэ хоер”, “Эрэ тахья” (1 саг). Хэлэ хүгжөөлгэдэ басниин үзүүлдэг удха шанар ба үүргэ. (Булагай эхин: үхибүүдэй хрестомати. - Улаан-Үдэ: Бэлиг, 2008.)

Басни зохеожо туршалга.

Лирикэ (2 саг). Лирикэ, лирическэ уран зохеол тухай ойлгосо. Лирикэ хадаа литературынын родуудай нэгэниинь. Лирическэ зохёолнуудай гол түлэб жанрууд. Лирическэ зохеол соохи уран үгын удха шанар ба үүргэ. Лирическэ шүлэг. Поэзи ба и прозо хоер уран үгэ (хэлэ) эмхидхэхэ ондо ондоо маягууд (типүүд). Лирикэ ба поэзи. Шүлэг ба ритм. Ритм ба шүлэгэй хэмжүүр. Буряад шүлэгэй байгуулга. Ород шүлэгэй байгуулгын илгаа.

Лирическэ герой тухай ойлгосо (1 саг)

Ардан Лопсонович Ангархаев. «Баһал сэдхэлдэм – бага наһамни» (1 саг) Шүлэг дотор зураглагдаһан лирическэ геройн урмашал харуулалга. Метафора тухай ойлгосо үргэдхэлгэ. (Ангархаев А. Агууехэ шэди. Улаан-Удэ: Буряад үнэн, 2001.) Галина Хандуевна Назаржапоеа. «Зунай удэшэ», «Нара хүлээнэб» (1 саг)

Лирикэ дотор пейзаж (байгаали) зураглалга. (Базаржапова Г. Эхын энхэрэл : шүлэгүүд. - Улаан-Удэ: Буряадай номой хэблэл, 1983.)

Баллада — лиро-эпическэ жанр (3 саг)

Баллада тухай ойлгосо. Лирическэ ба эпическэ талануудынъ. Сюжет.

Цырен- Базар Бадмаевич Бадмаев. «Хүбүүхэн тухай баллада». Тус балладын сюжет. (Бадмаев Ц-Б. Шүлэгүүд. - Улаан-Үдэ : Буряадай номой хэблэл, 1982.)

Цырендулма Цыреновна Дондогой. «Гэр тухай баллада». Баллада зохоолгын онсо илгаа. (Дондогой Ц. Шулуудай тарни. -Улаан-Үдэ: Буряадай номой хэблэл. 1989.)

Творческо мастерской

Ямар зохоолнууды лиро-эпическэ зохоолнууд гэнэб?

Лирическэ ба эпическэ поэмэнууд (2 саг)

Поэмэнуудэй лирическэ шүлэгһөө ба балладаһаа илгаа.

Дулгар Ринчиновна Доржиева. «Нүүдэл түүдэгүүд (сэдьхэлэй поэмэ)». Зохоол соохи зүүн зүгэй арадуудай зохоолнуудай шанар, шэнжэ, маяг. (Доржиева Д. Нүүдэл түүдэгүүд : шүлэгүүд. - Улаан-Үдэ : Буряад үнэн. 2004.)

Даши Цыретарович Дамбаев. «Дуулыш, минии атом!». Авторай образ. (Дамбаев Д. Алтан зула. - Улаан-Үдэ : Буряад үнэн, 1998.)

Драматическа зохоол. *Ц.Г.Шагжин «Будамшуу»*

**Буряад литератураар сэдэбүүдые үзэхэ түсэблэлгэ
(68ч)**

№	Сэдэб	Саг	Һара, үдэр	
			түсэбөөр	үнгэргэгд эһэн
	Миф – фольклор-литература	1 саг		
1	Оршол. Уран зохоол – үгын искусство.	1ч		

	Арадай аман зохёол			
2	Онъһон ба хошоо үгэнүүд	1ч		
3	Таабаринууд.	1ч		
4	Буряад арадай аман зохеолой ёһо гуримай поэзи.	1ч		
5	Сагаалганай дуунууд, Ёохорой дуунууд.	1ч		
6	Тоонто тайха, милаан, хорюул сээр тухай.	1ч		
7	Домог – үльгэр тухай ойлгосо. Дэлхэйн бии болоһон тухай.	1ч		
8	Үльгэр тухай ойлгосо.	1ч		
9	Аламжа Мэргэн. 1-дэхи бүлэг. «Аламжа Мэргэн хүбүүн Агуу Гоохон дүүхэй хоерой түрэхэн гараһан тухай»	1ч		
10	Аламжа Мэргэн. 2-дохи бүлэг. «Аламжа Мэргэн хүбүүнэй хоер Зутан абганар тухай»	1ч		
11	Аламжа Мэргэн. 3, 4-дэхи бүлэг.	1ч		
12	Аламжа Мэргэн. 5, 6, 7, 8-дахи бүлэг. Аламжа Мэргэн. 9-дэхи бүлэг. «Булад Хуурай хүүгэнэй Аламжа Мэргэн хүбүүе амидыруулһан тухай»	1ч		
13	Аламжа Мэргэн. 10-дахи бүлэг. «Аламжа Мэргэн хүбүүнэй Агуу Гоохон дүүхэйгээ бэдэржэ олоһон тухай» Аламжа Мэргэн. 11-дэхи бүлэг. «Аламжа Мэргэн хүбүүнэй хоер Зутан абганараа дараһан тухай»	1ч		
14	Ниитэ Монголой уран зохёол.	1ч		
15	«Оюун түлхюур»	1ч		
16	Һургаалай зохёолнууд тухай. Сажа Бандида Гунгаажалцан.	1ч		
17-18	С.Гунгаажалцан. “Сайн үгэтэ эрдэниин сан субашад”	2ч		
19	Ринчен Номтоев. «Аршаанай дуһал» гэхэн тайлбари зохёол тухай.	1ч		
20	«Аршаанай дуһал» (зохёолһоо хэхэгүүд). Заан хулгана хоёр. Галандага шубуун.	1ч		
21	Хүхэ зүһэтэй үнэгэн. Булуудхаһаа тодхортоһон бөөһэнүүд.	1ч		
22	Арьяатанай хаан арсалан борохон туулай хоёр. Худагай һохор баха.	1ч		
23	Хаан хүбүүн бирмаанай хүбүүн хоёр.	1ч		
24	«Шэдитэ хүүр» гэхэн зохёол тухай «Шэдитэ хүүр» (зохёолһоо хэхэгүүд)	1ч		
25	Шубуун дэгэлтэ.	1ч		
26	Хэнтэг үбгэн ба гэнэн хүгшэн.	1ч		
27	Арсалан һарлаг хоёр.	1ч		
28	Шалгалтын хүдэлмэри	1ч		
29	XX зуун жэлэй буряад уран зохёол.	1ч		
30	Уянга гү, али уянгата зохёол тухай. Пейзажна уянга.	1ч		
31	Хэлэнэй уран аргууд. Зэргэсүүлгэ. Эпитет.	1ч		
32	Метафора. Олицетворени.	1ч		
33	ЭХЭ ОРОН. Владимир Константинович Петонов.	1ч		

	«Минии Росси»			
34	Бавасан Доржиевич Абидуев. «Сонхоор малайхан нара»	1ч		
35	Дамба Зодбич Жалсараев. «Эхэ тухай дуун»	1ч		
36	Үргэлжэлхэн зохёол тухай.	1ч		
37	Цырен-Доржо Жана-Бадараевич Дамдинжапов.	1ч		
38	Творческо мастерской. Шүлэг яаж бии болодог бэ?	1ч		
39	Хөөрөөн тухай ойлгосо	1ч		
40	«Юрын буряад эхэ»	1ч		
41	Бүмбүүгэй бага наһан.	1ч		
42	Баһал гансаараа.	1ч		
43	Баярта дайнда мордобо.	1ч		
44	Творческо практикүм.	1ч		
45	Сергей Сульгимович Цырендоржиев	1ч		
46-47	Шобоодой (хөөрөөн)	2ч		
48	Лопсон Дунзынович Тапхаев. «Фермын үхибүүд»	1ч		
49-50	Цэрэн Раднаевич Галанов. «Хүгжэм» (хөөрөөн)	2ч		
51-52	Чимит Цыдендамбаевич Цыдендамбаев. «Шэнэ байшан»	2ч		
53-54	Хани нүхэсэл. Ч. Цыдендамбаев. «Талын аадар» (хөөрөөн)	2ч		
55	Жамьян Балданович Балданжабон. «Алханын нюусанууд» (туужаһаа хэһэгүүд). Бэлэдхэл ба замда гаралга. Энэ юун гээшэб?	1ч		
56	Байгаалиин таабари. Үүдэн сүмын дэргэдэ. Уршагта хүни.	1ч		
57	Алханын орой өөдэ. Юун энэһэн байгааб? Хододоо сугтаа.	1ч		
58	Ц.Номтоев «Эдэбхи». Загаһа үсхэбэрилхэ тухай.	1ч		
59	Тужын нуур шэнжэлгэ. Ойн ангууд	1ч		
60	Тужын нуурта загаһад асарагдаба	1ч		
61	Г.Базаржапова “Зунай үдэшэ”, “Нара хүлээнэб”	1ч		
62	Басни тухай ойлгосо. Б.Б.Базарон “Эрдэмтэ эрбээхэй”	1ч		
63	Элбэг Содномович Манзаров. «Золдоо хатарһан зомгооһон»	1ч		
64	Баллада тухай ойлгосо. Ц-Д.Дондогой «Гэр тухай баллада»	1ч		
65	Хүүгэдэй драматическа буряад уран зохёолой онсо шэнжэнүүд. Михаил Жалбуевич Батоин. «Хүхэ зүһэтэй үнэгэн». 1, 2, 3-дахи зурагууд.	1ч		
66	Михаил Жалбуевич Батоин. «Хүхэ зүһэтэй үнэгэн». 4,5,6-дахи зурагууд.	1ч		
67	Шалгалтын хүдэлмэри	1ч		
68	Жэл соо үзэһэнөө дабталга	1ч		
	Бүхыдөө	70		

Нуралсалай методическа хангалга

1. «Буряад литература» О. В. Цыцыкова, Ж. Ц. Жамбуева, Ц. Б. Цыренова. 6 кл, Улаан- Үдэ, 2018 он;
2. Буряад нургуулийн программанууд. «Буряад литература» 5-11 классууд. Улаан- Үдэ, 2008 он;
3. Буряад хэлээр, уншалгаар, буряад литератураар нурагшадай мэдэсэ, шадабари, дадал сэгнэхэ эрилтэ. Улаан-Үдэ, 2007 он.
4. Э. Дугаров «Шэлэгдэмэл зохёолнууд», Улаан-Үдэ, «Бэлиг», 2011 он.

Интернет онол арга:

- <http://www.edu.ru> – Федеральный портал «Российское образование».
- <http://www.edu03.ru/>-Министерство образования и науки РБ
- <http://www.buryadxelen.org>
- <http://www.nomoihan.org>
- [http://www.ict/edu. Ru/](http://www.ict/edu.Ru/) - Портал «Информационно-коммуникационные технологии в образовании».